

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

Toermalijn

Plaats : Alkmaar
LRKP nummer : 159352757
Onderzoeksnummer : 283109
Datum onderzoek : 30 en 31 maart 2015
Datum vaststelling : 29 mei 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN DE HOUDER	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN VOORSCHOOLSE EDUCATIE	11

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Peuterspeelzaal De Toermalijn heeft haar kwaliteit op orde.

De belangrijkste bevindingen zijn:

- Op de Toermalijn wordt de brede ontwikkeling van peuters actief gestimuleerd, zowel door groepsactiviteiten als door spel.
- De pedagogisch medewerkers hebben een duidelijk beeld van de ontwikkeling van de peuters.
- Waar peuters achterblijven in hun ontwikkeling, levert de Toermalijn planmatig extra zorg.
- De sfeer op de peuterspeelzaal is prettig en veilig.
- De Toermalijn heeft haar kwaliteitszorg planmatig uitgewerkt.

Wij hebben bij dit onderzoek ook r.k.b.s. Kardinaal de Jong betrokken om de kwaliteit van de doorgaande lijn in beeld te brengen. Er is een apart rapport opgesteld voor r.k.b.s. Kardinaal de Jong.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Resultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten in kerngebieden			•		

Op de Toermalijn volgen de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de peuters met een breed observatie instrument. Daarnaast worden peutertoetsen afgenomen.

Er zijn op gemeentelijk niveau doelen gesteld voor de resultaten van de peuterspeelzaal. Omdat hier echter nog maar net mee gewerkt wordt, zijn deze nog niet geëvalueerd.

Ontwikkelingsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling			•	
2.3	Educatief handelen				•
2.4	Ondersteuning			•	
2.5	Samenwerking				•

De Toermalijn heeft een breed aanbod dat geschikt is voor het stimuleren van de (taal)ontwikkeling van jonge kinderen. Voor de uitvoering maken de pedagogisch medewerkers een doelgerichte planning. De inrichting van de verschillende ruimtes is aantrekkelijk en nodigt kinderen uit tot spelen. Uitingen van taal zijn wel aanwezig, maar zouden nog meer betekenisvol voor de kinderen kunnen worden ingezet, bijvoorbeeld in de vorm van labels of op de

thematabel. Het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers is goed, de activiteiten zijn aansprekend en op niveau van de kinderen. Ook nodigen de pedagogisch medewerkers de kinderen tijdens het spel nadrukkelijk uit tot deelname en tot gesprek.

Op de Toermalijn volgen de pedagogisch medewerkers de brede ontwikkeling van de kinderen aan de hand van toetsen en een observatiesysteem. De individuele doelen van alle kinderen die extra ondersteuning nodig hebben op een bepaald ontwikkelingsgebied, zijn weergegeven in groepshandelingsplannen. Daarnaast gebruiken de pedagogisch medewerkers een registratieformulier waarop ze bijhouden welke zorg is uitgevoerd en hoe het proces is verlopen. Een evaluatie van de zorg is nog niet beschikbaar omdat men nog maar kort op deze manier werkt.

De samenwerking met externe partners is uitgebreid, zowel ouders als scholen en zorginstaties worden bij het onderwijs betrokken. Ouders krijgen voorafgaand aan elk thema een uitgebreide themabrief. Daarnaast worden regelmatig goed bezochte ouderbijeenkomsten georganiseerd over bijvoorbeeld de opvoeding, maar ook om het thema op de groep te ondersteunen. De kinderen krijgen verteltassen mee waar in verschillende talen begeleidende teksten beschikbaar zijn.

Klimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Klimaat				•
3.2	Veiligheid				•

Op de Toermalijn heerst een prettige sfeer. Er is gerichte aandacht voor alle kinderen en er wordt ingespeeld op hun belevingswereld en behoeften. Uit de wijze waarop de pedagogisch medewerkers de ontwikkeling van de kinderen actief stimuleren spreekt ambitie, met name door de inzet van de groepsplannen. Op de groep zijn duidelijke regels en structuren, waardoor het veilig en voorspelbaar is voor de peuters.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur			•	
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

De kwaliteitszorg op de Toermalijn is voldoende uitgewerkt en planmatig uitgezet. Op dit moment is met name het opbrengstgericht werken een

speerpunt en dat is zichtbaar op de groep. De afgelopen periode hebben de pedagogisch medewerkers een professionaliseringslag gemaakt onder leiding van de vve coach van de peuterspeelzaal. Verdere ontwikkeling zal plaatsvinden ten aanzien van het aanbod en het stellen van doelen voor de overgang van kinderen van voorschool naar vroegschool. Het nut van de veranderingen en verbeteringen is voor iedereen duidelijk. De organisatie voert een heldere en brede dialoog met haar omgeving, waaronder ouders, scholen, besturen en gemeente.

3 REACTIE VAN DE HOUDER

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van de educatie op peuterspeelzaal De Toermalijn. Daarnaast heeft de inspectie de voorschool gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de voorschool.

Hieronder geeft de houder van de voorschool haar reactie:

SKOA (Stichting kinderopvang Alkmaar) en SPA (Stichting peuterspeelzalen Alkmaar) sluit zich aan bij de zienswijze van de onderwijsinspectie. De zelfbeoordeling door SKOA/SPA en de beoordeling van de onderwijsinspectie komen overeen. Op een aantal onderdelen oordeelt de onderwijsinspecteur zelfs hoger dan de zelfbeoordeling. Dit resultaat is voor alle betrokkenen inspirerend en een aanmoediging om verder te gaan met de ontwikkelingen van VVE en de kwaliteit hiervan te bewaken.

Naar aanleiding van het rapport hebben wij een drietal opmerkingen:

- Nav pag 6. aanbod: op de Toermalijn worden woordkaarten van het CED ingezet. Er zal worden besproken of deze effectiever kunnen worden gebruikt tijdens het werken in de kleine groep.
- Nav pag 7. ouderbetrokkenheid: Er vinden regelmatig ouderbijeenkomsten plaats. De ouderbijeenkomsten zijn gericht op het stimuleren van de taalontwikkeling van de kinderen in de thuissituatie en zijn gerelateerd aan de visie van VVE.
- In het rapport staat vermeld dat er verteltassen worden meegegeven, het gaat hier om prentenboeken (behorende bij het programma) die door de ouders worden gebruikt. Deze prentenboeken sluiten aan bij het thema dat op dat moment wordt uitgevoerd op de peuterspeelzaal.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Omdat veel kinderen met een vve-indicatie van peuterspeelzaal De Toermalijn doorstromen naar r.k.b.s. Kardinaal de Jong zijn beide instellingen samen bezocht.

Voor de oordelen en bevindingen van de basisschool verwijzen wij naar het rapport van r.k.b.s. Kardinaal de Jong.

Op 30 en 31 maart 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leerkrachten, pedagogisch medewerkers, vve coach, intern begeleiders, directie en locatieleiding;
- observaties van de praktijk in een aantal groepen van zowel de voorschool als de basisschool. Deze observaties vonden gemeenschappelijk plaats met een vertegenwoordiger van de betreffende instelling.

Aan het eind van de tweede onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de houder, de schoolleiding, de leiding van de voorschool, de vve coach, intern begeleiders en enkele leerkrachten en pedagogisch medewerkers. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en hebben de school en de voorschool aangegeven wat zij gaan doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE VOORSCHOOLSE EDUCATIE

KWALITEITSGEBIED 1: RESULTATEN

STANDAARD 1.1: RESULTATEN IN KERNGEBIEDEN

De peuters behalen ontwikkelings-resultaten die, gezien kenmerken en beginniveau van de peuters, ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De voorschool gaat na of de peuters goed zijn toegerust voor de basisschool.

KWALITEITSGEBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de peuters voor op de basisschool.

De pedagogisch medewerkers bieden een integraal en eigentijds aanbod op de vier ontwikkelingsgebieden. Binnen de kaders van de wet en het besluit basisvoorwaarden voorschoolse educatie maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de behoeften die kenmerkend zijn voor de populatie. De pedagogisch medewerkers hanteren spel-, leer- en ontwikkelingsmaterialen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de peuters. Ook de leeromgeving sluit hier bij aan.

Het integrale aanbod sluit aan op het niveau van de peuters bij binnenkomst van de voorschool en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van de basisschool.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De pedagogisch medewerkers volgen en analyseren de ontwikkeling van alle peuters met als doel de educatie voor hen vorm te geven.

De pedagogisch medewerkers verzamelen vanaf de intake voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun peuters. Zij gaan regelmatig na in welke mate de peuters profiteren van de geboden voorschoolse educatie en hoe de ontwikkeling van peuters verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer peuters niet genoeg lijken te profiteren van het aanbod gaat de voorschool na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De pedagogisch medewerkers gebruiken al deze informatie vervolgens om de educatie af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen peuters als individuele peuters. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak van evalueren, analyseren, plannen, uitvoeren en weer

evalueren. Zij delen de informatie over de ontwikkeling van de peuters met de ouders.

STANDAARD 2.3: EDUCATIEF HANDELEN

Het educatief handelen van de pedagogisch medewerkers stelt de peuters in staat tot leren en ontwikkeling.

De pedagogisch medewerkers plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de peuters hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-educatief concept en brengt dit ook tot uitdrukking in de inrichting van de ruimte. De pedagogisch medewerkers zorgen voor effectieve instructies en spelbegeleiding: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van peuters. De pedagogisch medewerkers bevorderen de interactie met en tussen kinderen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de pedagogisch medewerkers werkvormen die bij de ontwikkelingsfase en leeftijd van de peuters passen. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele peuters, zodat alle peuters actief, gemotiveerd en betrokken zijn bij het spel en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de speel- en leeractiviteiten gaan de pedagogisch medewerkers na of de peuters de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de pedagogisch medewerkers de peuters directe en individuele feedback op hun spelen en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Peuters die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod en ondersteuning.

De voorschool heeft voor peuters met bijzondere ondersteuningsbehoeften contacten met externe zorgaanbieders. De voorschool blijft de ontwikkeling van peuters met extra zorg volgen en stelt de eigen interventies zo nodig bij.

STANDAARD 2.5: SAMENWERKING

De voorschool werkt nauw samen met vervolgonderwijs, gemeenten en andere partners zoals ouders.

De voorschool werkt nauw samen met ouders, één of meer basisscholen en ketenpartners door informatie over kinderen uit te wisselen ter bestrijding van uitval en ten behoeve van kinderen met bijzondere ondersteuningsbehoeften. Zij ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en stemt haar ouderbeleid daar op af. Aan het eind van de periode op de

voorschool en bij tussentijds vertrek van kinderen informeert ze de ouders en de vervolgllocatie of basisschool over de ontwikkeling van de kinderen.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: KLIMAAT

De voorschool kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De leiding en de pedagogisch medewerkers creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch en educatief klimaat op de voorschool. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. De leiding en de pedagogisch medewerkers hebben een focus op persoonlijke ontwikkeling, spelen en leren, waarin alle peuters gezien worden en waarin sociale vaardigheden gestimuleerd worden. Het pedagogisch klimaat is ondersteunend voor de brede ontwikkeling van de peuters.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Leiding en pedagogisch medewerkers waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor peuters en pedagogisch medewerkers.

Leiding en pedagogisch medewerkers waarborgen de veiligheid van de voorschool en zijn omgeving voor alle peuters en het personeel. Peuters, pedagogisch medewerkers, leiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De pedagogisch medewerkers leren peuters sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De voorschool heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar educatie.

De voorschool weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de populatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de kwaliteit van de voorschoolse educatie waaronder het aanbod, het pedagogisch klimaat en de veiligheid. De leiding en de pedagogisch medewerkers beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de voorschool planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De voorschool kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de voorschool om haar visie op de kwaliteit van voorschoolse educatie en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit te werken, rekening houdend met gestelde bekwaamheidseisen en beroepsprofielen en behaalde resultaten bij de peuters. Pedagogisch medewerkers en andere betrokkenen werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de kwaliteit van voorschoolse educatie en op de ontwikkeling van de peuters. Er is sprake van continuïteit in pedagogisch medewerkers en leidinggevend personeel. De voorschool werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De voorschool legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De voorschool betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de voorschool open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en neemt deze aantoonbaar serieus. De voorschool verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.